

Beküldte mosz - 2016, január 24 - 16:58

Nyitabb beszélgetéseket ígér a szervezetnek és őszintébb kommunikációt a lakosságnak a mentőszolgálat új vezetője, Máté Gábor, aki lapunknak elárulta: leszámolnak a 15 perc alatti helyszínre kiérkezés dogmájával. Úgy véli, a mentősök egyik legnagyobb vizsgálója lehet, hogy sikerül-e megértetni a lakossággal ezt a paradigmaváltást.

- Kresz Gézának, a mentőszolgálat alapítójának ükunokájaként ül most a főigazgató székben. Hogy érzi magát?
- Furán. Állítólag ez a mostani főigazgatói iroda az ő szobája volt. A kép az íróasztal fölött őt ábrázolja. Figyel. Minden mozdulatomat.
- Ritka ebben a székben, aki nem orvos.
- Valóban nem vagyok az. Nyolc évig légimentő-ápolóként dolgoztam még az ezredforduló előtt. De ha a gép valamiért nem tudott fölszállni, átültünk a gépkocsira.
- És miért hagyta ott?
- Továbbléptem. Az életemben két fontos dolog volt, van: a mentőzés meg a repülés, és akkor abban a ritmusban a repülés jött. Most meg megint a mentő.
- Repül még?
- Szoktam repülni, de már csak a magam szórakoztatására. Nem akartam vállalni a munkával járó állandó költözést különböző földrészek között. Nagyon szeretek itthon lenni.
- Nem bírja a változást?
- Ha így lenne, nem vállaltam volna el az Országos Mentőszolgálat vezetését sem, hiszen itt most éppen változásokra van szükség.
- Miután nem foglya a rendszernek, sok mindent másképp láthat. Kívülről nézve mivel magyarázza, hogy a mentőszolgálat ennyire vonzza a botrányokat?
- Sok esetben nem volt szerencsés a kommunikáció, az biztos.
- A problémákat meg kell beszélni. Hiba a létező bajokat letagadni – mint ez a közelmúltban sokszor előfordult. A hazugság mindig ki szokott derülni, de akkor már csak vesztes pozícióból lehet bármihez is kezdeni.
- Mit tart a legfontosabb problémának, amivel elődei nem tudtak megbirkózni?
- A munkavállalók teljesítményének elismerése, ez a legnagyobb adóssága a menedzsmentnek. Az a célom, hogy megszűnjön a most még meglévő hatalmas szakadék a vezetés, az igazgatóságok, illetve a kivonuló bajtársak között. Megdöbbentett, amikor megbízott főigazgatóként átmentem az udvaron, és egy mentő, a munkatársam, megkérdezte: szabad-e hozzám szólnia.
- Ez a hely mégiscsak egy hierarchikus félkatonai szervezet.
- Amiről beszél, az régen volt. Igaz, ez a szervezet sok tekintetben átaludta az elmúlt évtizedeket. A félkatonaiság előnyei elmúltak, a hátrányai viszont megmaradtak, mint számaron a fül.
- Az udvari jelenet óta sok bajtársammal beszélgettem, és úgy látom, az a legnagyobb gond, hogy a „vox populi”, a nép hangja nem hallatszott föl a korábbi vezetőségeig. Ezen néhány huszáros vágással már igazítottunk. Maradt ugyan a szolgálati út, mint bevett megoldás, de ha valaki nem jut dűlőre a saját középvezetőivel egy probléma rendezésében, panaszával fordulhat közvetlenül hozzám, illetve a kollégáimhoz is.
- Volt olyan ügy, ami már meg is oldódott ezen az úton?
- Igen, de még korai lenne ezekkel előhozakodni.
- A mentők problémái közt van olyan, amelyet rövid távon is megoldhatónak gondol?
- Igen. Ilyen a munkaruha kérdése, sokan kérték, hogy kapjanak egy vállalható és alkalmas ruházatot, amelyben dolgozhatnak. Az új mentőállomásokra se nagyon jut belőle, nekem például az egyik gépkocsivezető följajánlotta a kihordott kabátját, hogy ne nézzek ki teljesen civilnek a pályán. Nem éltem vele. Ha már mindenkinek van, akkor lehet, hogy nekem is lesz egy kabátom. De az enyém lesz az utolsó.
- Mikorra derülhet ki az elszámolásokból, hogy mennyit kell visszafizetni a csaknem 15 milliárdos uniós forrásból az időre meg nem épült mentőállomások, illetve a máig nem működő mentésirányítási rendszer miatt?
- Egyelőre úgy néz ki, hogy nem kell fizetni semmit. A támogatási összeg 99,8 százalékát lehívtuk. Beragadt pénz nincs.
- És visszafizetendő, amiért a célok nem teljesültek?
- Olyan sincs.

Névjegy

A 45 éves Máté Gábor az eddigi hagyományoktól eltérően nem orvosként, hanem mérnök-közgazdászként lett a sürgősségi ellátás első embere. Azért a mentés nem teljesen idegen terület a számára, ükunokája Kresz Gézának, a hazai mentés megalapítójának, szintén orvos végzettségű apja az egyetemi tanulmányai alatt mentőzött, ő maga pedig az ezredforduló előtt hét évet dolgozott mentőápolóként a légimentőknel. A Malévnél egy évtizeden át repült pilótaként, majd vállalkozóként és a turizmus területén is kipróbálta magát. Németül, angolul beszél.

- Érdekes, mert a projekt hivatalos befejezésének határidejéig, október végéig az újonnan építendő mentőállomások felét, a felújítandók harmadát nem sikerült használatba venni.
- Az elszámolás szempontjából a lényeges indikátor a műszaki átadás, az pedig valamennyi esetében megtörtént.
- És mikor hirdet garázsvásárt a mentésirányításhoz vásárolt, és máig a raktárban porosodó, lassan elavuló mintegy ezer laptopra?

- Nincs ilyen tervem, és nem csak azért, mert ahhoz azért sokat kéne gyűjteni, hogy ott bárki labdába rúghasson egy jó ajánlattal, hanem, mert azok a gépek kikerülnek a kocsikra.
- Mikor?
- Hamarosan. Ha erőltetnék valamilyen közeli határidőt, akkor az csak megint kudarcra vezetne, gátolná a továbblépést. Egyelőre azt tudjuk, hogy a jelen körülmények között a tabletek éles helyzetben nem működnek megbízhatóan. Keressük azokat a megoldásokat, amiktől ez a helyzet megváltozik. Ami biztos, hogy lesznek a műszerfalról a már odaszerelt tartószerkezeteket, mert a tabletek hátrakerülnek a kocsikban, oda, ahová eredetileg is tervezték. A műszerfalra pedig visszateszik a GPS-t meg a tolatóradart. Hamarosan megkezdjük a következő éles tesztet itt a közép-magyarországi régióban. A tabletek hasznosulni fognak.
- Van arra is magyarázata, hogy miért vonta vissza a pályázat benyújtása előtt egy nappal a légimentés gépeinek biztosítására kiírt tendert? Márciusban lejár a korábbi szerződés.
- Ismereteink szerint közös helikopter-beszerzési tender lesz, amellyel egyszerre juthatnak új légi járművekhez a mentők, a honvédség és a rendőrség.
- Erre a tervre egyszer már azt mondta a nemzetgazdasági tárca, hogy nincs rá 9 milliárd forint.
- Nem is holnap lesz ez a beszerzés. A lényeg, hogy a közfeladatot továbbra is el fogjuk látni. Az ahhoz vezető út egyes elemei meg miért ne lehetnének bizalmasak?
- A mentők fejlesztésének lényege, hogy a mentők gyorsabban érjenek oda a betegekhez. A nyáron viszont az derült ki, nem hogy nem gyorsultak, de még 3-4 perccel lassultak is a mentők.
- Itt nagyon komoly paradigmaváltásra van szükség. Mert ezt a 15 perces helyszínre érkezési időt mint elvárás el kell felejteni.
- Valóban? A mentésirányítás modernizálásáról szóló uniós pályázat egyik indikátora volt, hogy a sürgős hívások 90 százalékánál negyed órán belül megérkezik a mentő. De a 15 perc nemzetközileg elfogadott standard is, bizonyított, hogy ezen az időszávon belül elkezdett újraélesztés eredménye a legsikeresebb. Olyannyira, hogy ezt a 15 percet az Egyesült Királyságban már levették nyolc percre.
- Sehol nem találtam meg ezt így előírászerűen, pedig a házban többen is nyomoztuk. A „15 perces standarddal” magunkat fojtogatjuk. Csak a tavalyi évben több mint egymillió feladatot láttunk el. Ha valakinek otthon maga alá fordult a bokája, ahhoz miért kéne 15 percen belül mentőt küldeni? Elég, ha felpolcolja, borogatja, és megyünk, amint tudunk.
- Viszont ha mégis eltört, akkor hat órán belül meg kell operálni. Az eszméletlen embernél vagy az újraélesztendőnél pedig életbevágó a 15 perc.
- Na, itt a megoldás. Az eszméletlen emberhez a mostani kapacitások mellett oda fogunk érni 15 percen belül, ha az autók nem a bokasérülésekhez és a kullancscsípésekhez vannak éppen úton.
- Akit baleset ért, nem tudja eldönteni, mekkora a baj, az fél, pánikban van.
- Ha a beteg megérti, hogy mi, miért történik vele a rendszerben, együtt fog működni, mert csak így lehet biztos abban, hogy valódi veszélyhelyzetben odaér 15 percen belül a segítség. Viszont ha továbbra is csak azt hajtogatjuk, hogy a mentőnek be kell tartania a 15 perces szabályt, akkor lehetetlen helyzetbe hozzuk magunkat, mert ez az elvárás csak ésszerűtlen kapacitásnöveléssel lenne megoldható. Nincs annyi autó, orvos, hogy ez megvalósuljon minden esetben. Az egyik legnagyobb vizsgálója lehet a szervezetnek, hogy sikerül-e megértetni a lakossággal ezt a paradigmaváltást. Erre már készülünk: a mentőt hívók kikérdezésénél új szempontok lesznek, és a mentésirányítónak például lesz lehetősége azt mondani: köszönjük szépen a hívást, de önhöz nem küldünk mentőt, mert nincs értelme. Másfajta segítségre van szüksége. Például, ha valakit megkarmolt a macska, vagy beszorul a liftbe, és ott fél, akkor meg kell majd értenie, hogy oda biztosan nem küldjük ki a rohamkocsit, és főleg nem 15 percen belül.
- Azokon a területeken is, ahol például a mentőügyelet helyettesíti a háziorvosi szolgálatot? Ott mit fognak csinálni?
- Ez helytől független, most elvekről beszélünk. Ha a nagymama leesett az ágyból és vissza kell rakni, akkor azt is meg kell csinálni valakinek, de korántsem biztos, hogy a mentőszolgálatnak. Lehet, hogy a falugondnoknak, vagy a szociális segítőnek a dolga. Most nagyon sok olyan feladat van, ami nem igényelne mentőellátást, és az emberek mégis a mentőt hívják. Ennek két üzenete van, egyrészt az, hogy az állampolgárok egészségügyi ismeretei nem túl alaposak, másrészt, hogy a bizalmuk töretlen a mentőszolgálat iránt. Ez utóbbinak nagyon örülünk, és hogy meg is őrizhessük ezt a bizalmat, oda kell érniük minden kritikus állapotú beteghez 15 percen belül. Ha meg tudunk állapodni, hogy ne ragaszkodjunk minden esetben a 15 perchez, azzal emberéletek nyerhetők.
- Az előző főigazgató ellátási standardokkal próbálkozott hasonló elgondolásból, az RSI (a beteg izombénítót kap, hogy könnyebb legyen a légzést segítő tubus behelyezése a légcsőbe) vált a legismertebbé, és egyben a legbotrányosabbá is. Gondolja, hogy kell folytatni az RSI-s dolgot?
- Az RSI megmarad, de nem kötelező mindenkinek alkalmaznia, választható annak, akit arra kiképeztek, és tudja is azt csinálni. Aki úgy gondolja, hogy az adott helyzetben nem az a legcélszerűbb, hanem más módszert alkalmaz a lélegeztetésre, akkor azt választja. Az eljárásrendek ettől a történettől függetlenül is nagyon fontosak, ezeket az angolszász világban találták ki, éppen arra a helyzetre, amikor nincs elég magasan képzett és megfizethető munkaerő. Az orvoshiány ismert jelenség, ezért az orvosi feladatok egy részét át kell venniük például a mentőtiszteknek. Ezt a folyamatot teszik biztonságosabbá az eljárási szabványok. Az RSI-ügyre visszatérve, szeretném azt az eljárásrendet is új alapokra helyezni, és mindehhez a hozzáférhető, közel hatezer intubációs esetet újra feldolgozni, értékelni.
- Megbízott főigazgató, ha kiírják a pályázatot, indul a posztért?
- Ha kiírják, akkor majd elgondolkodom. Engem különösebben nem frusztrál, hogy megbízott főigazgató vagyok. Azt gondolom, hogy most nekem nagyon jó a helyzetem, kívülről keveredtem ide, de nem teljesen idegenként, tehát látok a pályán, ismerem a problémákat. Élvezem az egészségügyi kormányzat bizalmát, ezért úgy gondolom, hogy a szükséges változások keresztülvihetők.

Forrás: nol.hu

Like

- [up](#)
51%
- [down](#)
49%

- A hozzászóláshoz [be kell jelentkezni](#)
- **Print**
- 5032 olvasás